

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 21 Mai, 1893.

Mai lipsesce încă numai sancțiunea coronei, carea nu preste mult va urma.

Trecut prin casa de jos, și acolo cu mare însuflețire înăsprite dispozițiunile și alteum destul de draconice ale proiectului guvernului cu privire la regularea salariilor învățătorilor de la scolele confesionale, el a ajuns la casa magnaților a doua zi de Rusaliu.

Și pe când miliioane de credincioși ai bisericii răsăritene preamăreau pe Dumnezeu în fața altariului, arhieriei ortodocsi ai bisericii române de sub corăna sântului Ștefan au trebuit să părăsească biserica, spre a se presenta la dieta țerei și acolo a apăsă biserica, scola și interesele bisericesci-naționale ale românilor din această țară.

Și pe când în bisericile românescri resunau cântările de laudă întru amintirea sântului Ștefan, pe atunci în parlamentul țerei noastre cu însuflețire s'a votat o lege, a cărei evidentă tendință este stîrpirea limbilor din această nefericită patrie și preconisarea numai a unei limbi, a limbei magiare.

Mai lipsesce sancționarea coronei și molochul magiarisării va serba din nou o sărbătoare familiară.

Ne înfiorăm, când vedem grozava decadentă, la care ne-a adus nepriceperea noastră și violența curentului bolnavicios, de care e cuprinsă întreaga viață publică și privată a Ungariei.

La 1879 când cu legea pentru introducerea limbei magiare în scolele elementare, parlamentul din Budapesta săptămâni întregi a resunat de protestele energice ale deputaților români.

În casa magnaților arhieriei noastre și cei ai bisericii greco-catolice române se întrecău între sine în combaterea legii, și deși lupta energetică nu

a putut împedeca votarea legii, totuși bărbăția, cu care ne-am apărât a impune și țerei și străinătății.

La 1883 când cu legea pentru scolele medii abia s'a auzit o singură voce în parlament, care se ia în apărare interesele românilor. În casa de jos un singur deputat român a combătut legea, în casa magnaților singur numai actualul nostru metropolit, lipsind dela locul lor prelații bisericii gr.-catolice române.

Acuma la acest fatal proiect de lege în casa deputaților nu s'a aflat un singur deputat de român, care să și ridice vocea în interesul poporului român.

N'a fost suflare românească, care să nu condamne fatala prigonire a scolelor române, contemplată prin acest proiect de lege. O a combătut întreaga presa română, o a combătut întreaga biserică noastră prin rostul sinodelor sale eparchiale, o au combătut cu asprime adunările de popor, nu o au combătut însă nici unul din deputații din parlament.

În casa magnaților aflăm pe prelații bisericii noastre ortodocse române și numai pre ei.

Celelalte biserici n'au aflat cu cumință să combată proiectul de lege, singura biserică noastră a luptat, pentru ea se cadă cu fală, singuri arhieriei noastre au pășit cu temerile lor, cu gravaminele bisericii. Alte biserici n'au avut nici temeri, nici doreri, ca să pôtă pronunța ministrul de culte semnificativa și memorabila apostrofă, că unică biserică greco-orientală română vede pericol în proiect, că singură această biserică e nepatriotică, combatând o lege, pre care toate celelalte o aprobă, parte vorbind, parte tăcând.

Ne înfiorăm când vedem dacadentă la care am ajuns, ne înfiorăm, dar trebuie să o constatăm, căci mai rărită ca acuma nu am fost nici odată, mai izolați în luptă nici odată nu ne-am arătat, ca și acuma.

Nu preste mult, provădută cu sancționarea coronei, legea se va pune la lucru.

Ne înfiorăm toți cari cunoștem sârăcia poporului nostru, ne înfiorăm de sârăcia sârmanelor noastre scole, de sârăcia sârmanilor nostri învățători, și cu ore care sfîlă ne punem întrebarea, pută-vom ore susțină lupta între condițiunile actuale?

Proiectul pentru salarisarea învățătorilor în casa magnaților.

Vorbirile ținute cu atăta demnitate de arhieriei nostri în casa magnaților, apărând cauza română, biserică-națională și spuiind la loc competent adevăruri la adresa celor ce stăpănesc ași situațiunea și înfierând cu deosebire tendințele de magiarisare, au acins neplăcut se șovinistii magiari, precum aclelă se întâmplă totdeauna, când li se spune adevărul în față. Foile magiare, cu deosebire cele opoziționale, comentând acest pas energic și resolut al arhieriei noastre, se folosesc de sarcasme, chiar de batjocuri brusce la adresa iubitorilor nostri: „a hărom popa” etc.

În cele ce urmăză vom da în traducere și în estras unele comentarii din foile magiare.

„Pesti Napló” de Marți, 30 Mai a. c. (Nr. 152), în primul articol, cu titlul: „Trei episcopi români” scrie astfel:

„Miron Romanul, Popea și Mețianu sunt păstori suprimi ai bisericii magiare (? R.) române. Numai ei singuri au făcut opoziție în casa magnaților și au votat contra urcării (? Red.) salarelor învățătoresci. Aceștia au făcut-o din pusele de vedetă biserică și național. Ei înșiși au pus în față biserica română gr. or. cu statul ungar. Eă agitațiunea de naționalitate dintre români a pus piciorul în casa magnaților, în contra magiilor.

Copila căuta lung la mine, apoi se sculă și se aruncă cu un țipet spre mine.

— „Omule, ce ăci, tu vini trimis de ai nostri? mi-aduci...?”

Mai departe nu potă vorbi copila. Ca fulgerul sări schiopul asupra copilei și cu iuțală respusă o trase de lângă mine și strigă turbat: „ce ai tu cu copila? blăstematule!”

Apoi sări și Brăziloii dîcînd: „măncate-ar fărle și furcile mișelule! ce ai tu cu copila? Ce vorbești cu copila?”

— „Ucide-ți pe cănele! urlă celalalt, pe care nu l cunosceam.

— Credeți-mi, domnilor viața mea atârna într'un fir de păr, căci toți se năpădiră cu nisce cuțite asupra mea.

În acel moment însă o lovitură puternică lovi crucea ferestrei și ferestra cădă sfărîmată în mii de bucăți în lăuntru casei, er ușa asemenea fu deschisă și omienii bravi săriră pe ușa și ferestrii și încungiurară cu armele trase pe murele de fete, fără a le atrase atențiunea. Până imi veni în ori, cei 4 hoți și femeia cea bătrână zăceau legați de mâni și picioare, er copila plină de bucurie era în brațele mîntuitorilor. Fără a pierde timp mult plecarăm dimpreună cu prizonierii și copila spre sat. În zori de zi ajunserăm

Acăsta e caracteristic și regretabil; acăsta ne arată, cum sunt de preocupați conducătorii poporului român, încă și prelații, între ei Miron Romanul, metropolitul din Sibiu, pe care preoții sei îl numesc magiarofil (? Red.) și care, până ce lucrul n'a ajuns la adecă, s'a năsuat a susțină pacea cu statul. Convingerea sa internă însă a erupt, când la legea de instrucțiune statul ungar vrea să aibă garanții, că scolele populare române nu vor fi asile de învățături și năsuințe antinaționale.

Proiectul de lege după modificările propuse de Apponyi tînde a valora dreptul de supremă inspecțiune a statului asupra scolelor confesionale și dă drept disciplinei statului față de agitațiunile îndreptate contra lui. Acăsta nu le trebuie episcopilor români. Prin respingere se recunoște, că în scolele populare române gr. or. se propagă învățături antipatriotice.

Continuând în tonul acesta, cu afirmațiuni absurde, ne asigură, că nimenia nu vrea a despoia pe poporul român de limba și naționalitatea sa și greșesc (?) aceia, cari o enunță acăsta în casa magnaților. Drept dovadă ni se arată în articol Emke din Cluș (Bună dovadă!) și impregiurarea, că în lege nu se cuprinde nimic despre maghiarisare! Cu toate aceste preoții și prelații români demonstrează contra națiunii magiare. Pentru aceea n'a mers în solidaritate opoziția catolică cu Zichy Nándor, cu pretensiunile române. S'a opus, dar n'a votat cu prelații români. Articolul încheie, dîcînd, că „manifestațiunea unanimă, din casa magnaților față cu cei trei prelați români a fost în adevăr o scenă impositantă și avîntată”.

Un alt articol în cestiunea acăsta, apărut în „Magy. Hirlap” din 31 Mai (Nr. 148) subscris de Horváth Gyula, acasă pe ex ministrul Szapáry, că a dat ansă naționalităților și în special românilor de a-și lua curagiul se agiteze contra statului, apoi continuă astfel:

„Er când metropolitul Românilor gr. or. Miron Romanul, consilierul intim al M.

FOIȚA.

Bătrânul pocăit.

Povestire prelucrată de Georgiu Popescu, preot în Toplița română.

(Lucieere).

Auțiți, domnilor, inima-mi bătea grozav și o cefă mi se puse pe ochi, când intrai în casa, ce era plină de fum. Înainte de a pută saluta pe vagabundii, Brăziloii strigă: „Hei, cine esti tu?” Eu imi frecai ochii și apoi ce se vîd? Patru mișei își petreceau timpul jucându-se de-a coțea (cubu) Erau Brăziloii, fratele seu cel schiop, seducătorul meu Tôder, er pe al patrulea nu l cunosceam. Pe vatră ședea muma celor doi frați și bătrânul cu pregătirea mîncării. Ea îmbătrânise mult, de când nu o vădusem. Și era mai posomorită ca mai înainte. Într'un colț al casei ședea acea copilă, care odinioară în biserică din sat se jucase cu băta mea, cu care ucisesem pe tatăl seu și inima mea la privirea ei începă a-mi bate cu înduioșare. Aici ședea ea și plîngea amar.

— „Ei, nu cunoșteți voi pe consoțul vostru?” dîsei eu rîdînd, „eu sunt Vasile Oprea”.

— „Ce tu spânzuratule! unde ai trăit de atîta timp și de unde vini acum?” me întrebă schiopul rîutacios.

— „Tu esti într'adevăr?” me întrebă și celalaltă doi. Al patrulea, care nu me cunoscea, căuta cu neîncredere la mine.

— „Eu sunt într'adevăr și vin drept din închisore,” respunsei eu la întrebările mișelilor. „Ași fi voit ca mai bine să fi înghițit pămîntul pe mișei aceia, cari m'au prins, acum însă eră me întorc la voi”. În acest moment începă să plîngă sârmana copilă și mai amar, însă eu nu am dat nici un semn trădător.

— „Pe cine aveți voi aici?” întrebă eu pe fostii mei camaradi. „O fată de sas!” dîse schiopul, apoi se întorse către copilă și dîse: „nu plînge copila!”

— „O, mamă, mamă, ajută-mi! nu me lăsa la aceste ômeni!” strigă din nou copila văietându se. Eu ve spun domnului, că acăsta atît me mișcă de tare încât uitai precauțiunea trebuincioasă. În limba săsescă striga copila și tot în acăsta limbă căutam să o mîngăi.

— „Nu plînge copilă dragă, dîsei eu săsesc, astéptă un moment și vei fi liberă”.

În sat și strigătele noastre de bucurie puseră îndată tot satul în picioare. Hoții cei prinși fură batjocoriți de popor și numai înțelepciunea și energia judei îi mîntui de furia poporului. Socotiți domnilor, că acești mișei, din precauțiune ca să pôtă înțelege toate limbile se însoțise astfel încât Brăziloii mai înainte Ôrdög János și frate-seu erau secui, Tôder român, er celalalt sas, și asta fu cauza, că la agrăirea mea cătră fată îndată a știut ce dîc și a sărit asupra mea. Vai, domnilor, ce simțeminte me cuprinsă vădînd pe mamă și copilă plîngînd și mama fericită strîngînd și udînd mîna ucigătorului cu lacrimi.

— „Domnule!” întrebă eu pre judele care era de față, „scie dumniaei cine sunt eu?” „Ea scie, bravule flăcău și te-a iertat dîse judele. Toți me încunjurără și me numiră fecior brav. O! o! domnilor, așa bine și fericit nici odată nu m'am simțit.

Precând se petrecea acestea, se apropiă de noi o curăță frumoasă trasă de bătrân. În trăsură ședea un domn cam 40 ani.

El porunci vizitiului se oprăcă caii și se informă dela ômeni despre cauza bucuriei lor, apoi judele păși înainte și istorisi în vorbe scurte starea lucrului, precum și ofertul meu de bani făcut muierei, care ofert însă muierea-l respinse.

Sale, în casa superioară a legislativei ia cuvântul și face guvernului ungureș imputări aspre, pătimașe, pentru-că acesta vrea cu legea să alunge din școlile agitația desfrântă (Red.).....acum nu se mai poate ignora că lupta de naționalitate vrea să se pună alături cu lupta confesională și culturală.

Apoi continuând mai departe, trece la amenințare, dîcînd:

„Turma așteptă în Sibiiu cu salturi de bucurie pe păstor, că acolo merge sau îl așteptă pe fidelul consilier la treptele tronului, nu scim; dar atîta cerem de la guvernul nostru, ca se dea o mică îndrumare acelui domn, care vrea să-și conducă poporul nu pe calea păcii, ci a pericolului.“

*
Și pe cînd astfel șovinismul atacă în mod nedemn pe înaltul cap al bisericeii noastre, ce facem noi? Noi? „Ca la noi la nime“ dîce proverbul. „Tribuna“ din 20 Maiu a. c. (Nr. 110) din vorbirea frumoasă și de valoare istorică a Escelenției Sale I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, care cu precisiune și claritate spune aristocrației terii și lumii întregi, că „la noi conștiința națională și alipirea către propria sa naționalitate a prins deja așa de tari rădăcini, și este întru atîta dezvoltată în toate clasele locuitorilor, încît aceea nici prin educațiune, nici prin învățămînt școlar, nici prin ori-ce violență nu se mai poate stîrpi.“ „Tribuna“ dîcem, în loc să apretieze după merit acesta vorbire, estrage după „P. Lloyd“ un singur mic pasagi din ea, și-l comentază după modul său pătimaș și parțial. Așa facem noi Românii politică națională! Așa se propagă la noi prin presă adevărul în public!

Alegerea noului metropolit primat.

Martî, scrie „Timpul“ s'a făcut alegerea noului metropolit primat în locul rămas vacant prin demisiunea I. P. Săntiei Sale metropolitul Iosif Gherghian.

Marele colegiu electoral compus din membrii sinodului, membrii senatului și membrii adunării deputaților s'a întrunit ați la orele 1 și un sfert în sala camerei, sub președenția I. P. S. S. metropolitului Moldovei spre a proceda la alegerea de mai sus.

Biroul marelui colegiu e compus din d-nii C. Fotin și Dr. Cernătescu senatori, și A. Simu și C. Deșliu, deputați. Se face apelul nominal. Sunt prezenți 194 membri ai marelui colegiu, împărțiți astfel: 15 membri ai sîntului sinod, 69 senatori și 110 deputați.

La orele 3 fără un sfert se termină votarea. Au votat 233 membri

ai marelui colegiu. Majoritatea regulamentară este de 117 voturi.

Resultatul scrutinului.

Se procede la vot prin apel nominal și rezultatul este cel următor:

Votanți . . . 233

Bile albe . . . 13

Majoritatea . . 111

Au intrunit:

P. S. S. episcopul Ghenadie de Argeș 168 voturi.

I. P. S. S. metropolitul Moldovei 47 voturi.

P. S. S. episcopul Silvestru de Huși 7 voturi.

Președintele proclamă ales pe P. S. Sa episcopul Ghenadie al Argeșului.

Discursul metropolitului:

I. P. S. Sa metropolitul-primat Ghenadie al Ungro-Vlahiei se urcă la tribună și în mijlocul celei mai respectuoase tăceri rostesc cu voce sonoră următoarea frumoasă cuvîntare:

Prea sînțiți frați episcopi,

Domnilor senatori,

Domnilor deputați!

Un moment de mai mare emoțiune de cît cea de astăzi, în viața mea n'am avut, privind viitorul și munca ce mi se desfășură acum, pentru susținerea bisericeii noastre naționale române ortodoxe.

Mi se ridică vifor de gânduri, cînd cuget la grîua sarcină ce trebuie să port; însă nădăjdiesc în ajutorul celui Atotputernic — Dumnezeu părinților nostri — și în concursul fraților mei episcopi și al Domniilor Văstre și așa cred, că voi învinge ori-ce piedecă.

Prin acest întreit ajutoriu voi putea pași pe calea adevăratei propășiri cerute de timpul present, pentru ridicarea bisericeii și a nemului acestuia. Nu voi cruța dar nici o ostenelă, pentru a ajunge unanima dorință a credincioșilor și iubiților nostri părinți și a fiilor acestora.

Domnilor senatori,

Domnilor deputați!

Prin binevoitările D.-Văstre voturi date astăzi în favorul meu, pentru ridicarea la demnitatea de metropolit al Ungro-Vlahiei și primat al României, pe care tréptă s'au ilustrat prin o muncă fără preget nemuritorii metropoliți ca Gregorie, Neofit, Nifon și alții, ați făcut ca restul vieții mele, cît va binevoi bunul Dumnezeu să mi-l mai prelungească, să îl sacrific pentru binele țerei și al bisericeii. Cînd însă pronunț „biserica“ înțeleg „țară“, căci și fericitul apostol Pavel adresându-se către credincioșii sei a dîs: „Voi sunteți biserica lui Dumnezeu“; deci și eu îndreptîndu-mă către Domniile-Văstre dîc: „Voi sunteți biserica lui Dumnezeu, și cel ce va strica această biserică, va primi pedepse ceresci“. Nu voi lipsi, domnilor, nici odată dela înțeleptele sfaturi ale coronei; voi fi atent la toate bunele și folositoare proiecte ale guvernului — espresiunea

ca el!... După doi ani isprăvindu-se banii Raflei, Ilie făcî cunoștință cu o femeie anume Nastasia și cu dînsa fugi preste graniță departe în țera turcescă. Se dîce să se f aședat în Bulgaria. Rafila se vîieta, plîngea și striga mereu: „unde esti Ilie, unde esti? Vină îndărăpt că eu te iubesc!“ Dar Ilie nu mai veni.

Dacă veți merge în oraș, domnilor, îi afla în cornul pieței o femeie bătrână, pôte așa de bătrână ca și mine, care vinde semințe. Acesta e Rafila. Și dacă bagă omul bine de samă, poți înțelege cum avea babă tot mereu bolborosesc, (dîce în sine): Ilie Ușurescu unde esti, unde esti, de ce nu mai vii?“

— Acum nîpte bună, domnilor!

— Nîpte bună Vasile!

Îr baronul Erdödi și doctorul Hontert se duseră să se culce. Iuristul însă era foarte frapat de povestea lui Vasile, apoi se întorse către baronul și dîse: „în adevăr ai drept, baronule, ce mi-ai spus la început, că acești oameni locuitori ai munților pe lângă simplitatea lor, sunt foarte onesti și că e o plăcere a petrece între ei.

țerei, — căruia îi voi da tot concursul putincios. Nu me voi depărta dela datoriele mele către țară și biserică, și ori de câte ori voi fi reclamat de aceste mari interese voi fi gata a-mi sacrifica chiar viața.

Cu frații mei întru Christos P. S. episcopi și archiereii, membrii ai s. sinod, voi păstra cu sînțenie cea mai adîncă pace și dragoste canonică, pentru a puté conduce în liniște biserica lui Dumnezeu pe calea cea adevărată, stabilită de sînții părinți la cele șapte sinode ecumenice.

Trăiescă România!

Trăiescă Majestatea Sa vîtezu și înțeleptul nostru rege Carol I și Augusta noastră suverană regina Elisabeta!

Trăiescă A. L. R. principii moștenitori Ferdinand și principesa Maria!

Trăiescă guvernul român!

Noul metropolit:

I. P. S. S. Ghenadie, metropolitul primat al României este născut în anul 1836, în Bucuresci.

În anul 1854 a intrat ca călugăr la mănăstirea Căldărușani, unde a stat până în anul 1858, cînd a fost numit diacon la metropolie. La 1865 a fost făcut archidiacon și în anul 1869 preot, ér în anul 1870 mare ecleziaarch tot al metropoliei.

La 1874 a fost ales arhieriu de unanimitatea sinodului, sub ministerul Maiorescu, și investit la 22 Februaru din anul 1875.

La 14 Februaru 1876, fiind ministru de culte dl P. Carp, a fost ales episcop al Argeșului.

Noul primat al României are calități foarte mari. Operile lui filantropice și generositatea Sa pentru cei săraci sunt proverbiale.

Pe lângă aceste calități noul metropolit este un mare român, un om de voință, de acțiune și de o afabilitate estremă.

Îi urăm să stea mult timp pe scaunul metropolitan, spre a puté îndeplini faptele mărețe pe care atâtea calități frumoșe ne îndreptătesc a le nădăjdui.

Noutăți.

Denumire. Maj. Sa monarchul a numit pe notariul dela tribunalul din Oșorheiul de Mureș Ioan Predovici de sub-jude la judecătoria cercuală din Sereada de pe Niragiu.

* *

Dr. Lucaciu. În 31 Maiu s'a promulgat sentința de condamnare a dlui Dr. Vasile Lucaciu, după ce curia a aprobat sentința ce o a adus tabla din Debretin. Dr. Lucaciu, care a petrecut până acum în închisore de stat, a fost osândit la închisore ordinară la 13 luni, dintre care i-se socotesc 4½ luni petrecute în închisore de stat dela Segedin. Încarcerarea în închisore ordinară s'a efeituit îndată după pertractarea, ce a avut loc în Sătmar și aducerea sentinții din partea tribunalului. La pertractare a asistat și tatăl dlui Dr. Lucaciu.

* *

Un milionar român mort în America. Foile din Budapesta comunică scirea, că familia Pomuț din Giulia ar fi primit înscințare dela tribunalul din Filadelfia, că unchiul lor, generalul George Pomuț ar fi reposat, lăsându-le o moștenire de patru milioane fl.

Relativ la biografia reposatului se afirmă, că Pomuț ar fi părăsit casa părintescă ca băiat serac, ca servitor.

Nu este adevărat. Părinții lui au fost bine situați. Doi feciori au avut, dintre cari George s'a făcut avocat în Peșta ér celalalt Doctor în medicină domiciliat în Viena.

Advocatul se bucura de mare trecere în cercurile din Budapesta, ca om de spirit, cu maniere fine și bărbat frumos, dar a ajuns pe mîna cămătarilor, cum ajung toți tinerii, cari își permit luscul de a imita pe aristocrați fără a fi eredit averi aristocratice.

În 1850 pe sîrbătorile Pascilor s'a dus la Giulia să-și cerceteze rudele. Pe atunci nu era telegraf și cale ferată. Absentarea lui din Peșta a fost suspicioasă, și fricoșii creditori i-au scos vestea, că a fugit și au cerut concurs contra lui.

Rentors la Peșta, el, care trecea de un cavaler binesituat, s'a pomenit ca cădît din ceriu, și nevoind, a se supune unui rol umilit în societate, s'a espatriat și a emigrat în America, unde ca toți emigranții a început o viață nouă, a muncit ca farmer, până cînd a erupt resbelul civil între statele de nord și secesioniștii.

Atunci a intrat în armata statelor de nord, unde și-a validat escelețele sale calități și până la încheierea resbelului a devenit general.

După terminarea resbelului a devenit ambasadorul statelor unite la curtea din Petersburg sub nume de „Pomesi“, unde a stat mult timp.

Pe creditorii sei din Peșta i-a escontentat încă pe timpul cînd era farmer, prin amicul seu Gozdu, cu care era în corespondență.

Fratele seu, doctorul în medicină Pomuț, după ce s'arăcise în Viena, înainte de asta cu vr'o 10 ani s'a mutat la Sibiiu, mai târziu s'a dus în comitatul Făgărașului, unde a reposat ca medic cercual.

Sciri perverse. În timpul din urmă foile din Budapesta bășbaie de sciri, care de care mai sensaționale, scornite din fantasi detestabile. Scirile de altfelu, după mărturia foilor 'și au isvorul în Sibiiu.

Astfelu cetim în foile sosite Joi dîmîneta în Sibiiu: „Se telegrafază din Sibiiu, că metropolitului Miron Romanul i-se pregătesc mari ovațiuni la reintorcere pentru atitudinea observată în casa magnaților cu ocaziunea desbaterei proiectului referitoriu la salariile învîțătoresci. Românii vor eși la gară în număr mare, vor împodobi cu steguri romănesci casele, metropolitul va fi însoțit până acasă de un mare număr de trăsuri. S'era se va face un conduct cu torțe. Pentru a se preveni eventuale turburări poliția va acuire și asistență militară.“

Mărturisim, că lucrul nu s'a întemplat și cauza a fost, că Escelenția Sa I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, carele e mulțamit cu conștiința Sa, că și-a făcut datorința, și căruia, precum sciut este, nu-i plac vîfleemurile, de cari alții se fălesc a fi fost părtași chiar și numai pentru lucruri bagatele, a sosit în Sibiiu pe neașteptate încă Marți la 1 oră p. m. ér proiectul se discutase numai Luni. Dar a trebuit făurită și acesta scire, pentru ca „Tribuna“ să aibă motiv a scrie: „Se înțelege, că din aceste sciri nu este nici un singur cuvînt adevărat. Metropolitul Miron a sosit acasă fără să-i trecă cuiva prin minte a-i face ovațiuni“. Isvorul scirilor nu pare a fi curat, mai vîrtos, dacă vom aduce în legătură acesta, și cu cele câteva vorbe, ce le-a smuls „Tribuna“ din vorbirea Escelenției Sale, în numărul anterior, despre care ne ocupăm la alt loc. — De ce atîta maliție? *

Prin foile din monarchie s'a vestit, că la membrii comitetului național locuitori în Sibiiu s'a făcut rînd pe rînd perchisițiuni domiciliare în zori de dî, că s'au aflat multe hîrtii compromițetore, că aceste hîrtii au fost furate apoi din casa judeului de instrucție și că Dr. Rațiu și a perdut urma din Sibiiu. Aceste vesti sunt neintemeiate. De altfelu scirile au fost desmințite și în foile din Budapesta.

Congresul Ligei. Al doilea congres al Ligei culturale s'a deschis Duminecă, cu o consfătuire a delegaților, după care a urmat adunarea generală, în care s'a cetit raportul activității Ligei. Din acest raport rezultă ca Liga are ați 41 de secțiuni, dintre care 18 înființate în anul din urmă. Sub raportul material de asemenea s'a făcut un progres îmbucurător.

Luni, s'a procedat la alegerea comitetului esecutiv al Ligei. Au fost aleși d-nii V. A. Urechî, N. Filipescu, Ionel Grădiștean, G. G. Cantacuzino, Periețen-Buzău, G. Bur-san și Ioan Lupulescu.

Censori au fost aleși d-nii I. Nenitescu și St. Sihleanu.

Martî s'a procedat la o nouă alegere din balotagiu, ér s'era la orele 7½ a fost banchetul ligei în sala de marmoră a hotelului Union.

Inchiderea Sobraniei bulgare. Marea sobranie bulgară și-a terminat lucrările și a fost închisă de către prințul în prezența prîncesei.

În discursul de închidere mulțămese deputaților pentru opera lor patriotică și în felicită, că și-au îndeplinit misiunea. Unanimitatea cu care modificările constituționale au fost votate este o probă evidentă de dragostea bulgarului pentru frumoasa sa țară, precum și tactul și bunul simț cu care el păstrează drepturile și libertățile sale și cu care își apără autonomia și independența. Schimbările introduse în legea fundamentală sunt, în împrejurările actuale, un dar prețios făcut patriei și coronei. „Sunt convinși că prințul, că poporul meu le va considera ca unul din cele mai importante evenimente întâmplate în timpul domniei mele“.

* *

Cas de morțe. Jalnica familie a domnului Dr. Lazar Petco, anunță trecerea din viață a iubitului lor fiu Iulian, student de a V-a clasă gimnazială în vârstă de 17 ani. Rămășițele pămâtesci ale decedatului s-au așezat spre odihnă vecinică în 31 Maiu a. c. st. n. în Arad.

Din viața noastră constituțională bisericească.

Raportul administrat. protopresb. al tractului Alba-Iulia, Nicolau Ivan, la sinodul protopresbiteral, — ținut în 25 Februarie a. c.

(Urmare.)

Celelalte agende ale comitetului protopresbiteral au ținut ca să asigure asupra remasului fostului protopop pretensiunile ce le are tractul ca atare și singuratecele parochii la acel rămas și constat, că acelea toate sunt înscrise la notariul public și tribunul regiului va trebui să aducă în curând o decizie meritorică despre care la timpul meu se va raporta onoratului sinod.

Scaunul protopresbiteral.

Scaunul protopresbiteral a ținut 3 ședințe. În cea dintâi a decis o cauză matrimonială cu divorț total și publicarea a lor două edicte pentru pribegii, în a doua ședință a întărit actul alegerii de paroch în Stremț și în a treia a decis 4 cauze matrimoniale cu divorț total, — a pertractat o cauză de divergență între parochul Teodor Pop și parochienii sei, — a anulat o licuידare de spese în un proces divorțial, ce s'a fost licuידat din partea fostului protopresbiter și-a pertractat cauza de a da voie să se căsătorească o femeie, care a fost în ligă.

În toate aceste ședințe membrii s'au prezentat în număr complet, conclusele s'au adus cu vot unanim, actele leau predat referenții Nicolae Cado, Georgiu Muncușiu și Florian Rusan, — după ce li s'a dat spre studiere și în aceste ședințe s'a luat act de instituirea defensorului Nicolae Cadar în mod provisor. La alt loc se va face propunere pentru de a alege un asesor în locul repozatului asesor Vivian Laslo și a unui defensor definitiv, eventual a unui notariu al scaunului protopresbiteral. Spre marea mea mâhnire trebuie se constată, că părțile cari trăiesc în concubinată nu arată nici un interes ca se fie divorțate și să intre în calea legală.

În două trei parochii s'a făcut mult ca să se pună capăt concubinatelor, și exemplul ar trebui urmat în toate parochiile. Alt-cum așteptă ca să li se poarte procesul din oficiu și se le mai solvască președintele scaunului și taca de revisiune. Așa stăm și sum detoriu se descoperă că membrii onoratului sinod se aibă ocaziune spre a veni cu propuneri pentru delăturarea răului.

Parochii.

În acest tract protopresbiteral sunt 36 parochii și 4 filii, dintre cari numai una vacantă și anume parochia din Cetea devenită ca atare prin mărtea onorabilului paroch și asesor al scaunului protopresbiteral Vivian Laslo, urmat la 6/19 Maiu 1892. Parochia vacantă din Stremț s'a întregit prin alegerea efectuată la 3/15 Maiu, obținând candidatul acum paroch Eremie Iliescu aproape totalitatea voturilor. Parochii în funcțiune și îndeplinesc cu acuratețe agende lor până la 2—3, cari din cauza adâncilor bătrânețe ori din alte slăbiciuni mănăie cam greu pēna.

În cercetare disciplinară pentru transgresiuni în oficiu stă unul, care probabil se

va limpedi față de invinuirile, ce s'a ridicat contra sa.

Si cu acesta ocaziunea nu pot întrelăsa ca se nu atrag atențiunea onorabilului sinod asupra împregiurării, că preoții nostri din ce în ce sunt mai slab dotați, venitele scad pe și ce merge și în lipsa altor isvōre de câștig sunt siliți a se ocupa prea mult cu ale economiei, neglijând afacerile oficiale, împinși fiind la acesta curat numai din necesitatea de a-și acuirea subsistența, care în fața lipselor devine mai puternică decât multe alte legi și obligămente. O regulare a venitelor parochiilor va trebui să urmeze și eu bucuros voi asculta părerile d-vōstre.

Eu chiar aș dori ca să alegeți o comisiune care împreună cu mine să cutriere parochiile și să caute a afla acele isvōre, cari ar face posibilă existența parochiului.

Nici odată nu am împărțit vederile aceloră, că venitele se pot ameliora la escierrea de concurs și nu le împărțesc nici aș. Atunci jocă o mulțime de interese la mijloc, atunci câte un candidat nu are interes să se strice cu poporul și așa în loc ca să caute urcarea venitelor, mai face în ascuns și promisiuni neiertate.

Deci timpul cel mai potrivit este atunci când sunt stări normale în parochie, când și autoritatea preotului trage ceva în cumpănă și când poporul știe și el aprefia servițiile și munca preotului. Voi primi deci ori ce povață îmi va da onorabilul sinod și nu voi cruța nici o ostenelă, ca să se realizeze și în privința acesta vre-o îmbunătățire. Sunt și acum destui oameni cari vor să cruțe poporul. Și eu me numer între aceia. Voi reclama dela popor, ca să lase musicanții dela ospețe și solvescă preotului cinstit, voi reclama dela nașii, cari botăză copii să fie mai darnici, și dela cei după cari rămâne avere, voi reclama, ca să remunereze oste-nelele preotului la îngropăciune nu din al lor ci din averea celui ce o a agonisit până a trăit, astfel s'ar pute regula încâtva și venitele stolari și cu deosebi cu efect să poată face ameliorarea în parochiile cari sunt întregi nemolipsite cu cei de altă confesiune.

Ameliorările aceste însă nu sunt de ajuns. Va trebui să căutăm ameliorarea de cale prin acuirea de premers și prin înființare de fonduri parochiale.

Biserici.

Bisericiile din acest tract protopresbiteral parte mare sunt clădite din material solid de piatră, dar sunt conservate cât se poate de rău, cele mai multe au lipsă de reparații radicale. Așa biserica din Alba Iulia oraș, Cetea, Cricău, Geogiu, Ōrda, Brădești, cari sunt altcum cele mai solide edificii, trebuie reparate cât se poate de cu grabă din nou trebuie edificate biserici în: Totoiu, Gârbova, Inuri, Tențiu, Ighiel, Valea Uzei, Ripa Rimeșului, Găuren, căci pe aceste numai puterea lui Dumnezeu le mai ține.

Sunt bune biserici în Alba Iulia mieri, Ighiu, Telna, Tibru, Magina, Ponor, Mihalțiu, Valea Inzelului, Valea Geogiuului, Geomal, Metesiu, Poiana.

Bisericiile din Craiva, Rimeșiu-Sat, Tecsești, Cârna, Păclisa, Bucurdea, Ampoia pe lângă puține reparații deocamdată ar corespunde, cea din Stremț pe lângă aceea, că e mică pentru atâta popor, e în tuncosă, turnul e ruinat și aici încă trebuie o biserică nouă, ăr biserica din Mesentea anul acesta s'a acoperit din nou și pe mai mulți ani nu se va ivi necesitatea de adaptări mai radicale.

Planuri au înaintat pentru edificarea de biserici nouă: Totoiu, Gârbova și sunt în lucrare planuri și preliminare pentru Ighiel Teuțiu, Inuri. Asemenea planul pentru repararea bisericii din Alba Iulia este aprobat și rugarea pentru ajutoriu înaintată. Tot asemenea s'a făcut plan și preliminar de spese pentru repararea bisericii din Cetea și Geogiu, căci parochiile aceste având și stare bună, poate nu vor întârzi a vota sumele cerute pentru că încă în decursul anului se se facă reparații radicale, căci altcum aș fi silit ca responsabilitatea pentru ori ce daune se o las numai singuraticelor organe din parochie, după ce eu le-am făcut atente la pericolul ce ar pute urma din eventuală neglijare.

(Va urma.)

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Țera noastră.

Descriere populară a Ardélului.

de

Silvestru Moldovan.

(Urmare.)

Tōte aceste, munți și șesuri, deluri și văi, rîuri, păraie și lacuri, stânci prăpăstioase, căderi de ape, strimtori sau chei, pasuri, peșteri și altele asemenea lor, schimbându-se mereu una cu alta, alcătuiesc atâtea frumșeți, atâtea mărețe icōne ale naturii, încât streinii, cari au cercetat țara noastră au fost încântați de ele și le-au lăudat în cărțile lor, ce au scris despre țara noastră.

Acēsta este o dovadă, că țara noastră Ardélul este țară încântătoare și plină de frumșeți ale naturii.

Paget, un scriitor engles, scrie în o carte a sa, că dōră nu este țară fără de frumșeți de-ale naturii, dar, dice el: „n'am vădut nici când o țară, care se fie în întregul ei o frumșeță, precum este Ardélul.“

Un alt scriitor vestit al nostru, Bălcescu, care a scris cu pēnă măiastră faptele lui Mihail Vodă Vitezul, ătă ce icōnă frumōsă face despre Ardél:

„Pe culmea cea înaltă a munților Carpați se întinde o țară mândră și binecuvântată între tōte țările semănate de Domnul pe pământ. Ea samēnă a fi un măreț și întins palat, cap d'operă de arhitectură, unde sunt adunate și așezate cu mândrie tōte frumșele naturale ce împodobesc celelalte ținuturi ale Europei, pe care ea cu plăcere ni-le aduce aminte. Un brău de munți ocolesce, precum zidul o cetate, tōtă acēstă țară și dintr'insul, ici colea, se desfac, întindându-se până în centrul ei ca neste valuri proptitoare, mai multe șiruri de deluri înalte și frumose, mărețe pedestaluri înverzite cari varsă urnele lor de zăpadă peste văi și peste lunci. Mai presus de acel brău muntos se înalță două piramide mari de munți, cu creștelele întunecate de o vecinică diademă de ninsōre, care ca doi uriași stau la ambele capete ale țerei, cātând unul în fața altuia. Păduri stufoase, în care ursul se preumblă în voie ca un domn stăpânitor, umbresc culmea acelor munți. Și nu departe de aceste locuri, cari îți aduc aminte natura țerilor de mēdă nōpte, dai, ca la porțile Romei, peste câmpii arse și vărute, unde bivolul dormitează a lene. Astfel mēdă nōpte și mēdă-qi trăiesc într'acel ținut, alături una de altă și armonizând împreună. Aci stejarii, brașii și fagii trufași înalță capul lor spre cer, alături te afundă într'o mare de grâu și porumb, din care nu se mai vede calul și călărețul. Ori încotr'o te-i uita vezi colorii felurite ca un întins curenbeu și tabloul cel mai încântător farmecă vederea: stânci prăpăstioase, munți uriași, ale căror vēruri mângăie norii, păduri întunecose, lunci înverzite, liveți mirositoare, văi recoroșe, gârle a căror limpede apă curge printre câmpiile înflorite, păraie repedi, cari mugind grōsnic se prăvălesc în cata-acte printre acele ameioințătoare stânci de piatră ce plac vederii și o spăimēntă tot deodată. Apoi în tot locul dai de riuri mari cu nume armonioase, ale căror unde port aurul. În pân-tecele acestor munți zac comorile minerale cele mai bogate și mai felurite din Europa: sarea, ferul, argintul, arama, plumbul, mercuriul, zincul, antimoniu, arsenicul, cobaltul, tuēua, telurii și în stērșit metalul cel mai îmbelșugat de cât tōte, aurul, pe care îl vezi strălucind până și prin noroiul drumurilor.

Astfel este țera Ardélului.“

Și acum să cercetăm cu de-amēruntul acēstă țară, țara noastră, atât de bogată în frumșeți. Să ne facem, cum se dice în poveste „opinci de fier și ciomag de oțel“ și să cutrierăm munții și văile, să trecem riurile, să străbătem din ținut în ținut, ca să vedem tot ce este de însemnătate.

Dacă călătoriu venind din Bănat intră în Ardél prin pasul vestit Pōrta

de Fer, se află în țara Hațegului, un colț de țară, un ținut încântător, unul dintre cele mai frumose ținuturi ale țerii nōstre și vestit și din trecut, căci aici a stat odinioară Sarmis-Egetusa Dacilor și orașul roman Ulpia Traiană, capitala Daciei romane, precum și alte orașe și alcătuiuri de ale marilor nostri străbuni, cari zac aș în ruine.

Pasul Pōrta de Fer se mărginesc de deluri păduroșe, ramuri de-ale munților Cernei și ai Hațegului. El desparte grupa muntelui Rusca, dela mēdă-nōpte, de muntele Vērful Petrii, ce se naltă în partea de mēdă-qi; printre aceștia și-a făcut cale riulețul Bistra, care isvoresce în munții Hațegului și pe aici ese din Ardél în Bănat.

Pe țermul riului se află de-a lungul pasului un drum bun de țară (șosea), care trece prin satele Bouțari, Bucova și Zăicani, intrând în valea Hațegului, la Grădișce și de aici de-a dreptul la Hațeg, care este aș locul de frunte în valea Hațegului.

Pasul Pōrta de Fer este vestit pentru trecutul țerei nōstre. Traian pe aici a intrat în Ardél, după ce încercările lui Decebal de a împedeca trecerea Romanilor au fost zădărnice. Lupte crâncene s'au încins între Daci și Romani în acest pas, care era cheia capitalei Sarmis-Egetusa; urmele șanțurilor străvechi se ved și aș, iar dacă stâncile de pe Bistra și bătrânii munți de prin prejur ar avē glas, câte nu ne-ar sci spune despre faptele vite-tejesci ale luptătorilor acestor dōue popōre!

Tot prin acest pas au intrat și au încercat să intre în Ardél, iar în multe rēnduri ostirile turcesci, în anul 1441, aici a câștigat Ioan Huniade o învingere strălucită asupra Turcilor.

Valea Hațegului are formă rotunjōră (ovală); ea privită de pe înălțimile munților, ce o încunjōră, ne presintă priveliști fōrte frumose. Cu deosebite avem o privire largă și frumōsă de pe delul Orlea, lângă stațiunea Hațegului, pe vērful căruia se află un turn vechiu părăsit, numit „Turnul lui Vecel“. În stânga spre resărit se naltă ramuri de ale munților Balomirului, pe la pōlele cărora curge Streiul. În drēpta, spre apus se rămuresc munții Cernei, iar spre mēdă-qi avem înaintea noastră șesul sau Valea Hațegului, acoperită cu mulțime de sate și brăzdată de riulețe și păraie, ce grăbesc a se împreuna cu valurile Streiului. Dincolo de șes se naltă, ca neste uriași, munții Hațegului, cu piscuri înalte, între cari cel mai frumos este Rētezatul, la mijloc. Grupa Rētezatului din partea acēsta o putem privi mai bine. Munții Hațegului sunt unii dintre cei mai frumoși munți ai nostri. Ei se mărginesc spre mēdă-qi și resărit de văile înguste ale Jiurilor, iar spre mēdă nōpte se perd în Valea Hațegului. Cōstele lor sunt acoperite cu bogate păduri, în jos, începēnd dela pōle cu păduri de stejar, apoi mai în sus cu brădet, până spre vērfurile stâncose și pleșuve, unde este patria ciutelor de munte. Prin fundul văilor lor se află ascunse, ca neste mărgăritare, mai multe lacuri de munte, cum este lacul Zănōga, spre resărit dela Rētezat, cel mai mare dintre lacurile de aici, apoi lacul Negru, lacurile Gemine ș. a.

Prin munții Hațegului nu se află sate sau cătune; cât țin însă Țilele de vară până ce încep ninsorile, ei sunt împoporați de ciobani cu numeroase turme de oi; ăr clădiri omenesci nu sunt decât stănele, în cari își caută adăpost dinaintea viforelor și vērătorii, cari cutrieră vara acești munți. Dintre piscuri cel mai nalt este Vērful Pelaga, ăr cel mai frumos este Rētezatul, cu vērful lui ciuntat și care pentru acēsta se pōte deosebi ușor dintre celelalte piscuri.

(Va urma.)

Nr. 270/1893

[70] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei de clasa a treia (III) Stanija de jos, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.”

Emolumentele dau suma de 401 fl. val. austr.

Concurenții au ași asterne cererile lor, instruite conform normelor din vigore în termenul deschis, subsemnatului oficiu protopopesc.

In conțelegere cu comitetul parochial.

Brad, la 5 Maiu, 1893.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Zandrului.

Vasilin Dămian,
protopresb.

Nr. 257/1893.

[69] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei de clasa a treia (III) Terețel, se escrie, pe baza Venerabilei încunoscintări consistoriale ddto 19 Ianuarius a. c. Nr. 210/B., concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 355 fl. 60 cr.

Concurenții au ași asterne cererile, instruite conform normelor din vigore, în termenul deschis, subsemnatului oficiu protopopesc.

In conțelegere cu comitetul parochial.
Brad, la 26 Aprile, 1893.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Zandrului.

Vasilin Dămian,
protopresb.

Nr. 1505/1892.

[63] 3—3

Edict.

Nicolae Piorașiu, bărbatul legitim al Mariei Cojocarul din Moeciul inferior, se citează prin acesta a se prezenta în termen de 6 luni dela prima publicare la acest oficiu, căci la din contră procesul divorțial intentat de

soția lui se va pertracta și decide și în absență.

Oficiul protopresb. al Branului.

Zernesci, 28 Decembre, 1892.

Traian Mețian,
protopresbiter.

Die Seiden-Fabrik G. Henneberg (k.u.k. Hofl.), Zürich sendet direct an Private: schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bi. fl. 11.65 p. Meter — glatt, gestreift, karrirt, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 vers h. Qual und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) porto- und zollfrei. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz.

[6] 8

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1893.

Budapesta — Arad — Teiuș										
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
10.—	8.05	8.05	—	2.15	pl. Viena	sos.	6.20	7.20	3.—	—
8.25	1.55	3.20	5.50	9.15	Budapesta	↑	7.25	1.20	5.50	—
11.38	4.14	6.50	8.57	11.19	Szolnok	↑	4.15	11.15	2.21	—
2.12	5.53	—	11.33	12.50	P. Ladány	↑	11.18	8.20	9.05	—
3.53	7.08	12.05	1.50	2.12	Oradea-mare	↑	10.46	7.20	8.40	—
4.—	7.15	—	2.24	2.19	Oradea-mare	↓	10.34	7.01	8.30	—
4.30	7.43	1.02	3.03	2.49	Mező Telegd	↑	10.11	6.20	8.08	—
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Rév	↑	9.58	5.50	7.57	—
5.45	—	2.50	4.07	—	Bratca	↑	9.44	5.28	7.46	—
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Ciucia	↑	9.10	—	7.17	—
7.12	9.37	4.53	5.32	4.50	Huiedin	↑	8.54	—	7.02	—
8.01	—	6.24	6.24	—	Ghirbău	↑	8.03	—	6.24	—
8.29	10.37	6.59	6.59	5.55	Cluj.	↑	7.28	—	5.53	—
8.46	11.10	—	8.40	6.11	Apahida	↑	7.—	—	5.28	—
9.05	11.32	—	8.45	6.27	Ghiriș	↑	6.49	—	5.17	—
10.08	12.50	—	10.21	7.28	Cucerdea	↑	6.24	—	4.55	—
10.37	1.25	—	11.09	7.50	Ujóra	↑	5.59	—	4.33	—
10.56	1.43	—	11.17	—	Vințul-de-sus	↑	5.43	—	4.17	—
11.04	1.52	—	11.26	—	Aiud	↑	4.42	—	3.30	—
11.28	2.18	—	11.54	—	Teiuș	↑	4.20	—	3.03	—
11.45	2.40	—	12.18	8.33	Teiuș	↓	4.58	—	2.36	—
12.15	—	—	12.58	8.38	Crăciunel	↑	3.40	9.40	2.19	—
12.44	—	—	1.34	—	Blas	↑	3.04	9.03	1.39	—
12.59	—	—	1.51	9.09	Micăsasa	↑	—	—	—	—
1.35	—	—	2.29	—	Copșa-mică	↑	—	—	—	—
1.51	—	—	2.48	9.42	Copșa-mică	↓	—	—	—	—
2.12	—	—	3.03	9.44	Mediaș	↑	—	—	—	—
2.31	—	—	3.26	9.59	Elisabetopol	↑	—	—	—	—
3.04	—	—	4.07	10.22	Sighișoara	↑	—	—	—	—
3.46	—	—	4.49	10.51	Hașfalău	↑	—	—	—	—
4.04	—	—	5.35	11.13	Homorod	↑	—	—	—	—
5.26	—	—	7.23	12.26	Agostonfalva	↑	—	—	—	—
6.10	—	—	8.09	12.58	Apața	↑	—	—	—	—
6.41	Tr. de	—	8.43	1.15	Feldioara	↑	—	—	—	—
7.17	per-sone	—	9.18	1.34	Brasov	↑	—	—	—	—
8.—	Tren de	—	10.05	2.09	Timiș	↑	—	—	—	—
—	accele-	—	—	2.19	Predeal	↑	—	—	—	—
—	rat	—	—	—	București	↑	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	↓	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova										
Orient. Espres	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
9.06	11.—	9.—	9.15	4.15	pl. Viena	sos.	6.15	2.45	3.16	7.05
Vineri	—	—	—	—	Budapesta	↑	7.10	9.14	10.27	1.20
1.55	8.25	2.35	6.30	10.10	Timișoara	↑	9.50	5.50	5.13	7.50
5.18	5.20	7.59	4.24	3.36	Caransebeș	↑	9.20	—	5.07	7.42
—	6.15	8.25	5.25	9.30	Băile-Herculane	↑	6.22	—	12.53	5.31
—	9.35	10.41	8.23	3.30	Verciorova	↑	3.40	—	12.53	3.21
11.28	—	12.52	10.58	7.36	București	↑	2.26	—	12.10	2.10
12.09	—	1.25	2.10	—	—	↓	—	—	4.03	5.50
10.55	—	11.40	—	—	—	—	—	—	—	—

Cucerdea — Oșorheiu — Reg. săs.										
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	2.35	8.15	3.11	8.58	Cucerdea	↑	7.40	2.37	8.25	1.18
—	3.26	9.01	3.57	9.44	Ludoș	↑	6.55	1.51	7.36	12.22
—	5.07	10.27	5.23	11.11	Oșorheiu	↑	5.30	12.25	5.54	10.35
—	5.50	10.42	5.36	—	Reghinul-săs.	↑	5.18	9.35	5.05	—
—	7.25	12.15	7.15	—	—	↓	3.50	8.—	3.22	—

Simeria (Piski) — Hunedóra										
Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară
6.15	10.35	4.20	9.50	—	Simeria	↑	5.30	10.25	3.10	8.49
6.38	11.54	4.43	10.08	—	Cerna	↑	5.14	10.05	2.54	8.29
7.13	12.20	5.18	10.32	—	Hunedóra	↑	4.50	9.38	2.30	8.—

Brașov — Chezd-Oșorheiu										
Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară
5.46	8.50	—	3.10	—	Brașov	↑	8.18	1.49	—	6.56
6.19	9.31	—	3.53	—	Prejmer	↑	7.48	1.11	—	6.18
7.11	10.32	—	5.03	—	Sepși-S. Georgiu	↑	7.02	12.10	—	5.17
8.31	12.08	—	6.40	—	Covasna	↑	5.46	10.34	—	3.39
9.08	12.54	—	7.26	—	Chezd-Oșorheiu	↑	5.—	9.38	—	2.33

Murăș-Ludoș — Bistrița										
Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară
4.—	9.10	—	4.20	—	Murăș-Ludoș	↑	6.46	7.21	—	—
6.48	12.41	—	—	—	Țaga-Budatelic	↑	4.14	4.50	—	—
9.59	4.55	—	—	—	Bistrița	↑	—	1.16	—	—

Arad — Timișoara										
Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară
—	6.25	11.30	5.58	—	Arad	↑	9.44	3.45	10.55	—
—	7.32	12.47	6.46	—	Vinga	↑	9.02	2.41	9.46	—
—	8.42	2.04	7.39	—	Timișoara	↑	8.—	1.11	8.15	—

Simeria (Piski) — Petroșeni — Lupeni										
Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară
—	6.—	11.28	4.10	—	Simeria	↑	10.3	3.24	9.35	—
—	7.21	12.48	5.39	—	Hățeg	↑	9.02	2.03	8.25	—
—	9.45	3.40	8.48	—	Petroșeni	↑	5.56	11.25	6.16	—
5.15	—	4.05	—	—	—	↓	—	—	—	—
6.20	—	5.10	—	—	Vulcan	↑	—	9.07	—	8.38
6.40	—	5.30	—	—	Lupeni	↑	—	8.35	—	7.11

Budapesta — Predeal										
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
10.—	8.05	8.05	—	2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	3.—	7.20
8.25	1.55	3.20	5.50	9.15	Budapesta	↑	6.20	7.30	6.35	1.50
11.38	4.14	6.50	8.57	11.19	Szolnok	↑	2.55	5.23	3.31	11.46
2.12	5.53	—	11.33	12.50	P. Ladány	↑	12.06	3.46	1.16	10.05
3.53	7.08	12.05	1.50	2.12	Oradea-mare	↑	Tr. de	2.25	11.04	8.43
4.—	7.15	—	2.24	2.19	Oradea-mare	↓	pl. per-sone	2.18	10.44	8.38
4.30	7.43	1.02	3.03	2.49	Mező Telegd	↑	—	1.52	10.07	8.13
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Rév	↑	—	—	9.30	—
5.45	—	2.50	4.07	—	Bratca	↑	—	1.26	9.10	7.47
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Ciucia	↑	3.53	—	8.31	7.08
7.12	9.37	4.53	5.32	4.50	Huiedin	↑	2.58	12.47	7.53	6.39
8.01	—	6.24	6.24	—	Ghirbău	↑	1.13	—	6.53	—
8.29	10.37	6.59	6.59	5.55	Cluj.	↑	12.17	11.01	6.14	5.25
8.46	11.10	—	8.40	6.11	Apahida	↑	—	10.45	5.14	4.48
9.05	11.32	—	8.45	6.27	Ghiriș	↑	—	—	4.45	4.23
10.08	12.50	—	10.21	7.28	Cucerdea	↑	—	9.23	3.18	3.—
10.37	1.25	—	11.09	7.50	Ujóra	↑	—	8.54	2.31	2.08
10.56	1.43	—	11.17	—	Vințul-de-sus	↑	—	—	2.18	2.—
11.04	1.52	—	11.26	—	Aiud	↑	—	—	2.05	1.51
11.28	2.18	—	11.54	—	Teiuș	↑	—	8.24	1.35	1.23
11.45	2.40	—	12.18	8.33	Teiuș	↓	—	8.07	1.08	12.45
12.15	—	—	12.58	8.38	Crăciunel	↑	—	8.—	12.23	—
12.44	—	—	1.34	—	Blas	↑	—	11.57	—	2.27
12.59	—	—	1.51	9.09	Micăsasa	↑	—	7.31	11.42	—
1.35	—	—	2.29	—	Copșa-mică	↑	—	11.06	—	1.39
1.51	—	—	2.48	9.42	Copșa-mică	↓	—	6.57	10.4	—
2.12	—	—	3.03	9.44	Mediaș	↑	—	6.55	10.31	—
2.31	—	—	3.26	9.59	Elisabetopol	↑	—	6.42	10.09	—
3.04	—	—	4.07	10.22	Sighișoara	↑	—	6.21	9.31	—
3.46	—	—	4.49	10.51	Hașfalău	↑	—	5.54	8.53	—
4.04	—	—	5.35	11.13	Homorod	↑	—	5.34	8.23	—
5.26	—	—	7.23	12.26	Agostonfalva	↑	—	4.29	6.55	—
6.10	—	—	8.09	12.58	Apața	↑	—	3.56	6.09	—
6.41	Tr. de	—	8.43	1.15	Feldioara	↑	—	3.40	5.42	—
7.17	per-sone	—	9.18	1.34	Brasov	↑	—	3.19	5.07	—
8.—	Tren de	—								